Journal of Geography

Journal Homepage: https://mag.iga.ir

Online ISSN: 2717-2996

Research Paper 2024, 22 (81)

Evaluation of the economic and social effects of Shirin Asal industrial town in the development of rural areas of Shebastar city

Kiomars khodapanah [1], Arasto Yari[2]

1. Assistant Professor, Department of Geography and Rural Planning, Payame Noor University, Tehran, Iran.
E: k_khodapanah@pnu.ac.ir (Corresponding Author)
2. Professor of the Department of Geography and Urban and Rural Planning, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran.
E: a_yari@uma.ac.ir

ARTICLEINFO **ABSTRACT**

Keywords
Rural development
Industrial towns
Social and economic effects,
Shabestar city

Article History:
Received:
19 NO 2023
Received in revised form:
16 AU 2024
Accepted:
18 AU 2024
Available online:
22 AU 2024

The present research was conducted with the aim of evaluating the economic and social effects of Shirin Assal industrial town in the development of peripheral rural areas in Shebastar city. The research method in the present study is descriptive-analytical, and a questionnaire was used to collect information, the validity of which was confirmed by experts in rural studies. Its reliability has been checked and confirmed by conducting a pre-test and calculating Cronbach's alpha coefficient. The statistical population under study includes 5 villages around Shirin Asal Shebastar industrial town, which according to the census of 2015 has a total of 6357 people, and the sample population is estimated to be 350 people according to Kochran's formula. The selection of the sample population to complete the field questionnaires was done by a systematic random method and the number of samples was distributed according to the stratified method and based on the population ratio. For data analysis, the mean difference and significance of different dimensions have been measured through independent one-sample t-tests and Anova test. The results of the works of the industrial town in the studied area show the total average of the economic dimension of 4.74 and the social dimension of 3.91. The examination of each economic and social index shows that the industrial town has the greatest and least influence on the index. The economic indicators have respectively included employment opportunities for local people and the reduction of the labor force in agriculture, while the social indicators have respectively included the immigrability of villages and increasing the opportunity to continue education for the villagers. Also, the results show that the effects of Shirin Asal industrial town on the economic and social aspects of the surrounding villages have been positive.

Citation: khodapanah, K. & Yari, A. (2024). Investigating the price and housing market in Abadeh city. Journal of Geography, 22 (81), 35-49.

http://doi.org/10.22034/iga.2024.2015336.1274

© The Author (s). Publisher: Iranian Geographical Associati This is an open access article under the CC BY NC license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Extended Abstract

Introduction

Rural development is one of the goals of governments, especially in developing countries; Because the villages, having many natural resources and agriculture, due to the existence of many problems and problems such as poverty, unemployment, weak economic infrastructure, lack of endogenous service activities, low productivity rate in the agricultural sector and rural production sector and decline Natural resources, development and creation of sustainable employment are limited in it. This issue has caused rural development to receive special attention in recent decades, and theorists, planners, and government executives are trying to come up with new strategies and solutions for the problems and issues that these areas are facing. , reduce One of these strategies that is of interest in most countries of the world and its implementation has brought positive results is the development and expansion of industries in rural areas; In other words, by increasing public welfare, reducing poverty and creating positive effects in other dimensions of development, the action for the development of rural industries can provide the basis for creating a suitable living space in environmental, social and cultural dimensions for the villagers. The creation of towns and industrial areas is one of the common approaches of industrialization in order to facilitate and concentrate activities and actions. The development of industrial areas is a suitable stimulus for the formation of industrial units and a suitable platform for increasing the production and productivity of active industries and As a result, it increases the sustainability of industrialization in the village. One of the most important duties of the government is planning to reduce the problems of the people. In the third world countries, especially in Iran, the problems in rural areas are doubly burdening the villagers, so that the pressure on agricultural land, the low standard of living and the unemployment of the rural workforce are among the most important of them, which seems to be Industrialization of villages can be the best strategy in this regard.

Methodology

According to the nature of the problem and the subject under investigation, the research method in the present study is descriptive-analytical and a questionnaire was used to collect information. The statistical population under study includes 5 villages around Shirin Asal Shabstar industrial town, which according to the census of 2015 has a total of 6357 people based on Table 1, and the sample population is estimated to be 350 people according to Cochran's formula. The selection of the sample population to complete the field questionnaires was done by a systematic random method, and the number of samples was distributed according to the stratified method and based on the population ratio. In order to analyze the data, the results of the questionnaire have been analyzed in the SPSS software environment with relevant statistical tests according to the nature of the research. In this context, 2 dimensions (social and economic), 39 indicators have been compiled for the purpose of evaluating the effects of industrial towns in the development of rural areas around Shirin Asal Shabster industrial town. For data analysis, the mean difference and significance of different dimensions have been measured through independent one-sample t-tests and Anova test.

Results and Discussion

The results of the descriptive findings of the research based on 350 questionnaires distributed among the sample size indicate that 319 were men and 31 were women. The highest frequency of 156 respondents were in the category of 41-50 years, which accounted for 45% of the sample size. In terms of level of education, among the four levels of education, elementary and illiterate, under-diploma, post-diploma, bachelor and above, the highest frequency of respondents with 194 people, equal to 55%, was in the diploma level. According to the results of the research on the effect of industrial towns on the development of the economic indicators of the villages of the region, 5 people (1.42 percent) answered very little, 21 people (6 percent) answered moderately, 55 people (15.71 percent) answered high. And 269 people (76.85 percent)

answered too much. The average economic impact of the industrial town in the villages of the region has been obtained with a 5-point Likert scale of 4.74. The mean difference was obtained with t-test -0.41. According to the results of the research on the effect of industrial towns on the development of the economic indicators of the villages of the region, 15 people (4.28%) answered very little, 42 people (12%) answered moderately, 68 people (19.44%) answered high. And 225 people (64.28%) have answered too much. The average social impact of the industrial town in the villages of the region is 3.91 on a 5-point Likert scale. The mean difference was obtained with t-test -1.27.

Conclusion

In this research, the economic and social effects of Shirin Asal industrial town in the rural area of Eastern Goni district in the central part of Shabastar city have been investigated. The research data shows that the establishment of the industrial town has had positive and negative effects on the villages of the region in economic and social dimensions. The results of the industrial town in the studied villages show that the total average of the economic indicators is 4.74 and the social dimension is 3.91. Therefore, according to the respondents, relatively, the industrial town has been relatively effective in both economic and social aspects. The examination of each economic and social indicators shows that the greatest and the least impact of the industrial town in the economic indicators included employment opportunities for local people and the reduction of the labor force in agriculture, respectively, in the social indicators also included the acceptance of immigrants respectively. villages and increasing the opportunity to continue education for the villagers. The presence of an industrial town in the area has overall positive effects on rural development indicators, and the degree of impact includes economic and social dimensions respectively.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

References

1) Alizadeh, T., Mazloom Khorasani, M. & Majdi, A. (2021). Study of the Socio-Economic Consequences of Industrial Estates on Rural Areas Studied: Industrial Estates of Urmia County, Rural Development Strategies Quarterly, 8(4), 418-399. [Persian] https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.286636.1945
2) Ansari, I; Farahani, H. & Chiraghi, M. (2020). The role of industrial towns in the economic stability of rural areas, a case study: Al-Qachin District, Cheram County (Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Provinces), Geography Quarterly (Geography Association of Iran), (52) 18, 31-43. [Persian] https://mag.iga.ir/article_245631_f5675c1bbc3b172338d45a6faeddae1b
3) Antonio Díaz Andrade, (2009). Interpretive Research Aiming at Theory Building. The University of Auckland Business School Auckland. New Zealand. The Qualitative Report Vol. 42-60. http://dx.DOI:10.46743/2160-3715/2009.1392

4) Buzrajmehri, Kh., & Yousefi, N. (2014). The role of industrial towns in the social and cultural development of rural settlements (case study: Gorgan Industrial Town 2). Quarterly Journal of Human Settlement Planning Studies, Rasht, Iran, 9 (28), 44-35. [Persian] https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1112132
5) Dunse, N., Jones, C., Brown, J., & Fraser, W. D. (2005). The spatial pattern of industrial rents and the role of distance. Journal of Property Investment & Finance, 23(4), 329-341. http://dx.DOI:10.1108/14635780510602408
6) Dutta, Subrata, (2004), Rural Industrial entrepreneurship, The Case of Bardhaman District in West Bengal, Wageningen University. https://edepot.wur.nl/121567
7) Falahatkar, E; Moulai Hashjin, N; Qureshi, M., & Motamedi Mehr, A. (2021). Explaining the performance of agricultural production cooperatives in the development of villages in Saujblag city, Geography Quarterly (Geography Association of Iran), (70) 19, 1-19. [Persian] http://dor.net/dor/20.1001.1.27172996.1400.19.70.1.1
8) Farja, Yanay; Gimmon, Eli & Greenberg, Zeev (2017). The developing in the developed: Rural SME growth in Israel. The International Journal of Entrepreneurship and Innovation, First ublished January 11, 2017. http://dx.DOI:10.1177/1465750316686239
9) Huang, Z., Xiaobo Z.and Yunwei Z, (2008). The Role of Clustering in Rural Industrialization: A Case Study of Wenzhou's Footwear Industry. China Economic Review,19 (3), 409-420. http://dx.DOI:10.1016/j.chieco.2007.11.001
10) Jamshidi, A; Jamshidi, M; Gholami, A., & Souri, F. (2011). The industrial effects of towns on the development of surrounding villages, a case study of Shabab and Ilam industrial towns, Research Journal of Applied Geographical Sciences, 19(22), 7-26. [Persian] http://jgs.khu.ac.ir/article-1-624-en.html
11) Kumar, S. (2005). Rural Development through RuralIndustrialization: Exploring the Chinese Experience. http://dx.DOI:10.1093/acprof:oso/9780199275939.001.0001
12) Lee, D. (2001) .Diversification of the rural economy: a case study on rural industrialization in the republic of Korea". Presented at the Japan program/ Conference Japan INDES2001. https://hdl.handle.net/2268/303859
13) Lee, S. (2007). Diversification of the Rural Economy:A Case Study on Rural Industrialization in the Republic of Korea, Pyongyang: INSES.
14) Nikoyi Fard, M. (2020). Assessing the consequences of industrial areas on rural development, a case study: Khairabad village of Central Province, Planning and Development Research Quarterly, (2)1, 62-96. [Persian] http://dx.doi.org/10.22034/pbr.2021.104642
15) Portahari, M; Ruknuddin Eftekhari, A., & Naqvi, M. (2013). The role of industrial towns in the economic development of surrounding villages, a case study: Behshahr Industrial Town, Geographical Research Quarterly, 22 (1), 103-116. [Persian] https://georesearch.ir/article-1-455-fa.html
16) Qadiri Masoum, M; Rezvani, M. & Hajilo, M. (2015). Assessing the impact of industrial settlements on the quality of life in surrounding rural areas, a case study: Sharif Industrial, Abhar, Human Geography Quarterly, 47 (2), 297-313. [Persian] http://dx.doi.org/10.22059/jhgr.2015.51276
17) Radpear, G. (2008), Rural Planning (New Approach) . London: Blackwell. https://www.sid.ir/FileServer/JF/42513980109
18) Rezvani, M; Ramzanzadeh, M., & Mohammadpourjabri, M. (2010). Analysis of the social-economic effects of industrial areas in the development of rural areas, the case of Sulaiman Abad Tankaban Industrial Area, Geography and Development Quarterly, (18) 8, 5-26. [Persian] http://dx.doi.org/10.22111/GDIJ.2010.1118
19) Riahi, V., & Pashazadeh, A. (2014). Investigating the effects of Garmi industrial city on regional development, Journal of Applied Earth Sciences Research, 14 (33), 7-25. [Persian] http://jgs.khu.ac.ir/article-1-1959-fa.html
20) Salehian, S; Muslimi, Z; Shibam, H., & Najafi, I. (2020). Evaluation of the role of industrial areas in sustainable rural development (case study: Meshkabad village, Arak city), New Attitudes in Human Geography Quarterly, 12(2), 117-131. [Persian] https://www.magiran.com/paper/2106593
21) Sherzor Aliabadi, Z. (2020). Prioritizing the functions of the economic environment in the path of sustainable rural development: the rural areas of Qochan city, Faslnameh rusta and sustainable development, 1(4), 46-35. [Persian] http://dx.doi.org/10.22077/vssd2021.4217.1026
22) Subhamoy, B.(2018), Small Scale Industries in India:OPPORTUNITIES AND CHALLENGES, International Journal of Creative Research Thoughts, 6(1), 337-341. https://ssrn.com/abstract=3148089

23) Sundar. K. (2009). Rural Industrialisation: Challenges and Proposition, Commerce Wing DDE, Annamalai University, Tamil Nadu, India. http://dx.DOI:10.31901/24566756.2009/20.01.03
24) Thanh.T.c. & Tuan.A.N. (2021). Development of industrial parks and a new live hood strategy for the people in Vietnam, Problems and Perspective In Management,19(1), 721-730. http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19(1).2021.19
25) Wheitz, R. (2006). Regional Planning for Development countries. London: Blackwell. http://dx.DOI:10.18690/rg.3.1.3128
26) Yari, A; Buchani, MH., & Mohammadi, Z.(2017). Evaluating the role of Alborz industrial town in sustainable rural development indicators, Rural Research and Planning Magazine, 6(3), 59-78. [Persian] http://dx.doi.org/10.22067/jrrp.v5i4.54484

فصلنامه علمی جغرافیا

Journal Homepage: https://mag.iga.ir

شاپا الکترونیکی: ۲۹۹۶-۲۷۱۷

مقاله علمی و پژوهشی

دوره۲۲، شمارهٔ ۸۱، ۱۴۰۳

ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل در توسعه نواحی روستایی شهرستان شبستر

کیومرث خداپناه [۱]، **ارسطو یاری** [۲]

۱. استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، (نویسنده مسئول). E: k_khodapanah@pnu.ac.ir

۲. استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری و روستایی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

توسعه روستایی

شهرک های صنعتی

اثرات اجتماعی و اقتصادی

شهرستان شبستر

تاریخ دریافت:

۱۴۰۲/۰۸/۲۸

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۳/۰۵/۲۶

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۵/۲۸

تاریخ چاپ:

۱۴۰۳/۰۶/۰۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل در توسعه نواحی روستایی پیرامونی در شهرستان شبستر انجام گرفته است. روش تحقیق در پژوهش حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی بوده و برای جمع آوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه استفاده شده است که روایی آن از سوی کارشناسان مطالعات روستایی مورد تأیید قرار گرفت. پایایی آن، با انجام پیش آزمون و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ بررسی و تأیید شده است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل۵ روستاهای پیرامون شهرک صنعتی شیرین عسل شبستر می باشد که طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ در مجموع دارای۶۳۵۷ نفر جمعیت است و جامعه نمونه طبق فرمول کوکران ۳۵۰ نفر برآورد شده است. انتخاب جامعه نمونه جهت تکمیل پرسشنامه‌های میدانی به روش تصادفی سیستماتیک بوده است و تعداد نمونه ها نیز به روش طبقه-ای و برمبنای نسبت جمعیت توزیع شده است. برای تحلیل داده ها از طریق آزمون های **t** مستقل تک نمونه ای و آزمون **Anova** تفاوت میانگین و معناداری ابعاد مختلف مورد سنجش قرار گرفته است. نتایج آثار شهرک صنعتی در منطقه مورد مطالعه، مجموع میانگین بعد اقتصادی ۴/۷۴ و در بعد اجتماعی ۳/۹۱ را نشان می دهد، بررسی تک تک شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی نشان می دهد که بیشترین و کمترین تأثیر شهرک صنعتی در شاخص‌های اقتصادی به ترتیب شامل فرصت اشتغال برای افراد بومی و کاهش نیروی کار در کشاورزی بوده است در شاخص‌های اجتماعی نیز به ترتیب شامل مهاجرپذیری روستاها و افزایش فرصت ادامه تحصیل برای روستاییان بوده است. همچنین نتایج حاصله نشان می‌دهد که تأثیرات شهرک صنعتی شیرین عسل بر روی ابعاد اقتصادی و اجتماعی روستاهای پیرامونی مثبت بوده است.

استناد: خداپناه، کیومرث و یاری، ارسطو (۱۴۰۳). ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل در توسعه نواحی روستایی شهرستان شبستر ، فصلنامه علمی جغرافیا، (۸۱) ۲۲، ۴۹-۳۵.

http://doi.org/10.22034/iga.2024.2015336.1274

© نویسندگان

صاحب امتیاز: انجمن جغرافیایی ایران

مقدمه و پیشینه

افزایش سریع جمعیت، گسترش شهرنشینی، کمبود فرصت‌های شغلی به ویژه در کشاورزی، فشار جمعیت بر منابع طبیعی و ناکامی در ایجاد و گسترش صنایع متوسط و بزرگ به ویژه در کشورهای در حال توسعه باعث شد که این کشورها راهبرد صنعتی سازی روستاها را از اواسط دهه ۱۹۷۰در برنامه‌های توسعه خود مد نظر قرار دهند. کشورهای متعددی این راهبرد را اجرا کردند یا به دنبال اجرای آن هستند. در این رابطه تأکید بر صنایع روستایی، صنایع کوچک، شهرک‌های کوچک صنعتی و تمرکز زدایی از فعالیت‌های صنعتی را آزمودند و برخی از کشورها هم از طریق قوانین بازدارنده و تشویقی در این زمینه گام برداشتند، چرا که ایجاد و گسترش شهرک‌های صنعتی می‌تواند از طریق ایجاد تنوع، افزایش اشتغال و درآمد، افزایش ارزش افزوده فعالیت‌های کشاورزی و گسترش فرهنگ صنعتی، نقش مؤثری در توازن و تعادل شهر و روستا و توسعه نواحی روستایی داشته باشد، صنایع روستایی به دلیل ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و کاهش فقر در جامعه روستایی بویژه در جوامعی‌که اقتصاد کشاورزی حکمفرماست از اهمیت به سزایی برخوردار است. مسائل و مشکلات زیستی، اختلاف درآمد و سطح زندگی بین جوامع شهری و روستایی که از عوامل مهم مهاجرت های روستایی– شهری است، بسیاری از برنامه‌ریزان را به اتخاذ استراتژی‌های جدید توسعه روستایی بویژه صنعتی کردن روستاها واداشت. بنابراین باید به متنوع سازی اقتصاد روستایی و کارا نمودن آن از طریق ایجاد انواع فعالیت های اقتصادی به خصوص صنعتی کردن روستاها توجه نمود (انصاری؛ فراهانی و چراغی، ۱۳۹۹: ۳۲). صنعتی سازی روستایی، راهبردی است که ابزارهای مناسب برای متنوع سازی اقتصاد روستایی را فراهم می آورد؛ از این رو، رویکردی اقتصادی به شمار می رود که با ایجاد اشتغال و افزایش و توزیع متعادل‌تر درآمدها، سطح زندگی روستاییان را بهبود بخشیده و زمینه‌ی دستیابی به توسعه‌ی پایدار روستایی را فراهم می سازد (Lee, 2007: 3). تأثیرات نفوذ صنعت در مناطق روستایی با ایجاد اقتصادی فعال می تواند دارای اثرات تکاثری باشد؛ به طوری که تجربیات کشورهای متعدد نشان می‌دهد هر تغییر ساختاری از طریق صنعتی شدن، نه تنها نقش اقتصادی با ارزشی در مناطق روستایی ایجاد می‌کند، بلکه منجر به اقتصاد خودرانشی می شود (Wheitz, 2006: 63). بر این اساس، صنعتی شدن می‌تواند از طریق افزایش تولیدات روستایی، بهروری، ایجاد فرصت‌های شغلی، تأمین نیازهای اساسی و ایجاد پیوند با دیگر بخش‌های اقتصادی، نقشی بسیار مهم در توسعه ی روستایی ایفا کند (Radpear, 2008).

محیط روستایی یک سیستم پیچیده است که در آن تفاوت در توسعه هم در سطح ملی و هم در سطح بین المللی مشهود است. بالطبع تجزیه و تحلیل روش شناختی به دلیل چنین تنوع روستایی و کمبود نسبی شاخص‌های قابل مقایسه است که منجر به توسعه روش‌ها و شاخص‌هایی می شود که به نیازهای منطقه‌ای پاسخ می‌دهند. از آنجا که سیاست‌ها و استراتژی‌های عمومی همیشه انسجام و پایداری لازم را فراهم نمی‌کنند لازم است متناسب با هر منطقه فعالیت‌های اقتصادی فراهم کننده این اهداف مورد ارزیابی قرار گیرد. بسیاری از جمعیت های بین المللی، نیاز به توسعه روستایی را وسیله ای برای پایان دادن به گرسنگی، فقر، نابرابری و بیکاری در کشورهای در حال توسعه تشخیص داده اند. برنامه ریزان ملی انواع مختلفی از پروژه‌های اقتصادی را در مناطق روستایی، برای این منظور اتخاذ کرده اند که به دلیل عدم مطالعه دقیق یا ضعف مدیریت در اجرا کم اثر بوده اند (شیرزور علی آبادی، ۱۳۹۹: ۳۶). توسعه روستایی فرآیندی پیچیده است که هم افزایش تولید محصولات روستایی و هم بهبود میزان برخورداری روستا از امکانات و خدمات را در بر می گیرد (فلاحتکار و همکاران، ۱۴۰۰:۲). توسعه روستایی از اهداف دولت ها، به ویژه در کشورهای درحال توسعه به شمار می رود؛ چرا که روستاها با دارا بودن منابع طبیعی و کشاورزی متعدد، به سبب وجود مسائل و مشکلات فراوانی چون

فقر، بیکاری، ضعف زیرساخت های اقتصادی، کمبود فعالیت های خدماتی درون زا، پایین بودن نرخ بهره وری در بخش کشاورزی و بخش تولیدات روستایی و زوال منابع طبیعی، توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در آن با محدودیت مواجه است. این مسئله باعث شده است که در دهه های اخیر، توسعه روستایی مورد توجه خاص قرار گیرد و نظریه پردازان، برنامه-ریزان و مجریان دولتی، درصدد برآیند تا با راهبردها و راهکارهای جدید، از معضلات و مسائلی که این نواحی گریبان‌گر آن است، بکاهد. یکی از این راهبردها که در اغلب کشورهای جهان مورد توجه قرار دارد و اجرای آن، نتایج مثبتی به همراه داشته، توسعه و گسترش صنایع در نواحی روستایی می باشد؛ به عبارت دیگر، اقدام برای توسعه صنایع روستایی می تواند با افزایش رفاه عمومی، کاهش فقر و ایجاد اثرات مثبت در دیگر ابعاد توسعه، زمینه‌ی ایجاد فضای زیستی مناسب در ابعاد محیطی، اجتماعی و فرهنگی روستاییان را فراهم کند (Antonio Diaz Andrade,2009:45). ایجاد شهرک ها و نواحی صنعتی، یکی از رویکردهای رایج صنعتی سازی به منظور تسهیل و تمرکز فعالیت‌ها و اقدام‌هاست (صالحیان و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۸). توسعه مناطق صنعتی، محرک مناسبی برای شکل گرفتن واحدهای صنعتی و بستر مناسبی برای افزایش تولید و بهره‌وری صنایع فعال و در نتیجه، موجب افزایش پایداری صنعتی سازی در روستاست (قدیری معصوم و همکاران، ۱۳۹۵). یکی از مهم‌ترین وظیفه‌های دولت برنامه‌ریزی برای کاهش مشکلات مردم است. در کشورهای جهان سوم به ویژه در کشور ایران مشکلات در مناطق روستایی به طور مضاعف گریبان‌گیر روستاییان هستند به طوری که فشار بر زمین‌های کشاورزی، سطح پایین زندگی و بیکاری نیروی کار روستایی از مهم‌ترین آن-هاست که به نظر می رسد صنعتی کردن روستاها می‌تواند بهترین راهبرد در این خصوص باشد (بوزجمهوری و یوسفی، ۱۳۹۵).کاهش منابع طبیعی در مناطق روستایی و نیز تحولاتی که در اثر مدرنیزاسون به وجود آمده ظرفیت‌های اشتغال در بخش کشاورزی به ویژه کشاورزی سنتی را، نه تنها با محدودیت روبرو ساخته، بلکه شیوه آموزش نیروی انسانی نیز در دوران مدرن به شیوه ای عمل کرده که تمایل قشر تحصیل کرده به اشتغال در بخش کشاورزی سنتی را روز به روز کاهش داده است. در نتیجه این امر، ظرفیت جمعیت پذیری روستاها کاهش یافته و بدین ترتیب موج مهاجرت روستاییان به شهرها در دهه های اخیر مشکلاتی را در توسعه روستا و شهر پدید آورده است. در این شرایط تنوع بخشی به ظرفیت-های اشتغال در مناطق روستایی و توسعه مشاغل متناسب با تغییرات اجتماعی– اقتصادی و محیطی ضرورت یافته است. یکی از زمینه هایی که ضمن ایجاد فرصت شغلی جدید می‌تواند به عنوان مکمل فعالیت کشاورزی به توسعه این بخش کمک کند، توسعه فعالیت‌های صنعتی است. ایجاد صنایع در روستا و یا در پیرامون آن می‌تواند موجب متنوع ساختن اقتصاد روستایی، افزایش ارزش افزوده تولیدات کشاورزی، ایجاد اشتغال، افزایش سطح درآمد روستاییان، کاهش مهاجرت روستایی و در نهایت کاهش نابرابری میان شهر و روستا گردد (پورطاهری و همکاران، ۱۳۹۲: ۲۸).

در ایران، گرچه از ابتدای قرن حاضر، تلاش‌های پراکنده ای برای توسعه روستایی آغاز شده و در تدوین برنامه‌های عمرانی کشور نیز تا حدودی مورد توجه قرارگرفته است؛ اما تغییر و تحول در جامعه روستایی ایران، بسیار سریع شکل گرفته، به طوری که جمعیت روستایی، به شدت در حال کاهش بوده و این کاهش شتابان در جمعیت روستایی، نشان دهنده آن است که ضمن این‌که این جوامع با مشکلات بسیار زیادی مواجه‌اند، برنامه‌ها و سیاست‌های کلان نیز نتوانسته است تأثیر جدی برای حل این مشکلات ارائه دهد. صنعتی‌سازی، یکی از این برنامه های مورد توجه برنامه ریزان کشور ما بوده و تاکنون نیز از این راهکار به کرات بهره گرفته شده است. گرچه صنعتی سازی روستایی، جنبه‌ها و انواع مختلفی دارد، اما در این میان، رویکرد غالب صنعتی‌سازی روستا در کشور ما برای سال ها، ایجاد نواحی صنعتی روستایی و در سال‌های پس از انقلاب اسلامی، ازجمله راهبردهای توسعه سکونتگاه های روستایی، صنعتی کردن آن‌ها در قالب ایجاد

شهرک ها و نواحی صنعتی در جوار این مناطق بوده که این روند، موجب تغییرات عمده ای در مناطق روستایی شده است (نیکویی فرد، ۱۳۹۹: ۶۳). در دهه های اخیر سه شهرک صنعتی در شهرستان شبستر ایجاد شده است صنعتی سازی در غالب ایجاد شهرک‌ها و نواحی صنعتی، علاوه بر اثرات مثبتی که بر توسعه روستایی ایجاد می‌نماید، می‌تواند ایجاد کننده اثرات مخربی هم‌چون اثرات زیست محیطی و کالبدی نیز باشد در این پژوهش تلاش شده است تا با شناخت و بررسی اثرات اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل بر توسعه نواحی روستایی پیرامون در دهستان گونی شرقی شهرستان شبستر پرداخته شود. پرسش اساسی تحقیق بدین شرح است که آیا استقرار شهرک صنعتی شیرین عسل در توسعه اقتصادی و اجتماعی نواحی روستایی پیرامون شهرک صنعتی واقع در دهستان گونی شرقی تأثیر داشته است؟

علیزاده و همکاران(۱۴۰۰) در مطالعه خود به این نتیجه رسیده اند که دو منطقه مورد بررسی یعنی روستاهای مجاور شهرک صنعتی و روستاهای دور از شهرک صنعتی به لحاظ پیامدهای اقتصادی و اجتماعی با یکدیگر متفاوت هستند. همچنین نتایج تحقیق نشان می دهد که، همزمان با کاهش مهاجرت و افزایش کیفیت زندگی در روستاهای مجاور شهرک، افزایش آسیب های اجتماعی در این روستاها مشاهده می شود. انصاری و همکاران (۱۳۹۹) یافته های تحقیق شان نشان می دهد که بر اساس آزمون ویلکاکسون بین متغیرهای اقتصادی و زیست محیطی رابطه معناداری وجود دارد. نیکویی فرد (۱۳۹۸) در ارزیابی پیامدهای نواحی صنعتی بر توسعه روستایی در روستای خیرآباد استان مرکزی، نتایج نشان می دهد که، گسترش شهرک های صنعتی در این نواحی، بر ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی مثبت و بر روی ابعاد فرهنگی، کشاورزی، گردشگری، محیط زیستی و کالبدی، منفی بوده است. یاری و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیق شان به این نتیجه رسیدند که تأثیرات شهرک صنعتی بر روستاهای پیرامونی خود در سطح متوسطی قرار دارد و این پیامدها در ابعاد مختلف با هم همسو نیستند. همچنین، بافاصله از شهرک صنعتی البرز از میزان پایداری روستاها در ابعاد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی کاسته و بر میزان پایداری‌های زیست محیطی افزوده می‌شود. ریاحی و پاشازاده (۱۳۹۳) با بررسی اثرات ایجاد شهرک های صنعتی گرمی بر توسعه نواحی روستایی پیرامون به این نتیجه رسیده اند که احداث این شهرک موجب کاهش مهاجرت، کاهش فقر، افزایش درآمد و اشتغال شده ام از سوی دیگر تبعات منفی نیز در پی داشته است که نتوانسته توسعه روستایی را آن چنان که در اهداف صنعتی سازی آمده است به دنبال داشته باشد. سوبحاموی (۲۰۱۸) در کنفرانس ژوئن۲۰۱۹ در شهر لیما، با تأکید بر شهرک های صنعتی کشور پرو، توسعه پایدار همه جانبه یک اولویت مهم فرض گردیده است. در این گزارش استقرار شهرک صنعتی در ترویج آموزش، استفاده از ظرفیت نهادی جوامع محلی روستایی، افزایش حمایت از انجمن های محلی، بالا رفتن اعتماد و بهبود نگرش نسبت به توسعه در جوامع روستایی به عنوان پدیده ای تأثیرگذار معرفی شده است. تان و تووان (۲۰۲۱) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که پس از احداث و استقرار شهرک‌های صنعتی وضعیت مردم بهتر شده است و علاوه بر ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم، به بهبود استراتژی‌های معیشتی نظیر منابع مالی، اجتماعی و طبیعی نیز کمک کرده است. دیگر نتایج این محققان نشان می‌دهد که، توسعه شهرک‌های صنعتی مزایایی همچون بهبود زیرساخت ها و کیفیت زندگی را نیز در پی داشته است. ماحصل این تغییرات باعث گردیده است تا گشایش‌های مهمی برای ساکنان محلی در حوزه یادگیری، کسب مهارت و دانش، افزایش تعاملات و ارتباطات اجتماعی فراهم گردد. فرجا و همکاران (۲۰۱۷) با بررسی روستاهای کشور (فلسطین اشغالی)، صنعتی سازی را عامل مهمی در توسعه اقتصادی مناطق روستایی می دانند که اگر از طریق آموزش کارآفرینی در ایجاد بنگاه های کوچک صورت پذیرد، بسیار مؤثر خواهد بود. همچنین این توسعه با مهیا کردن دو منبع کمیاب یعنی تجهیز مالی و دانش برای صاحبان کسب و کارهای روستایی، اتفاق خواهد افتاد. آشیم کومار و رینکو (۲۰۱۱) در تحقیق

خود به این نتیجه رسیدند که خوشه های صنعتی را به عنوان وسیله‌ای برای کاهش فقر در مناطق روستایی، افزایش درآمد روستایی، توسعه اقتصادی و اجتماعی و ارتقاء فرهنگ صنعتی مناطق شمالی هند داشته است. هانگ (۲۰۰۸) با بررسی نقش خوشه های صنعتی در ناحیه روستایی ونژو در چین به این نتیجه رسیده که خوشه های صنعتی باعث تقسیم کار در جریان تولید شده و فرصت هایی برای شرکت های کوچک و کارآفرینان در منطقه را فراهم آورده است.

مبانی نظری

طی قرن بیستم فرآیندهای قابل توجهی زمینه ساز تغییرات صنایع شده اند، این فرآیندهای گوناگون برپیامدهای صنعتی سازی تأکید ویژه ای داشته اند، صنعتی شدن و فعالیت های صنعتی، باعث کاهش عمده فعالیت های صنایع در مرکز شهرها، زمینه ساز حرکت و جابه جایی کارخانجات و مراکز صنعتی به فضاهای بیرونی و پیرامونی شهرها شده اند(Dunse, 2005: 330). گروهی از محققان توسعه روستایی، صنعتی شدن روستا را به عنوان سنگ بنای استراتژی آینده مورد بحث قرار داده و معتقدند صنعتی شدن روستایی در چهارچوب طرح جامع ملی و نیز افزایش نرخ صادرات در جهت ایجاد تعادل در تراز پرداخت ها با سه هدف عمده اصلاح درآمد سرانه، کاهش بیکاری و کاهش عدم تعادل بین منطقه ای امری اجتناب ناپذیر در فرآیند توسعه اقتصادی است(جمشیدی و همکاران، ۱۳۹۰: ۸). اقتصاد روستایی، نیازمند فراهم آوردن شرایطی برای بهره گیری از همهٔ عوامل تولید موجود و بالقوهٔ مناطق روستایی است؛ به گونه‌ای که امکان انجام همهٔ انواع فعالیت‌های اقتصادی را برای رسیدن به توسعه در محیط روستا امکان پذیر کند؛ بنابراین، واضح است که صنعتی شدن، عاملی است که آثار آن در همهٔ بخش های اقتصادی احساس می شود و موجب تحرک بخش زیادی از منابع مالی در جهت توسعهٔ اقتصادی می شود. واژهٔ صنعتی شدن در اقتصاد، کلید توسعهٔ سریع اقتصاد تلقی شده است که از طریق آن می‌توان آینده‌ای با امکانات تولیدی بهتر، افزایش فرصت‌های اشتغال، نوسازی فعالیت‌های اقتصادی و یافتن جایگاه مناسب در عرصهٔ بین المللی را تحقق بخشید(قدیری معصوم و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۰۰). صنعتی سازی روستا، فرآیندی است که ابزارهایی برای متنوع کردن اقتصاد روستایی فراهم آورده و همچنین راهبردی است که می تواند فقر روستایی را کاهش داده و با توسعه صنایع، توسعه متعادل میان خانوارهای شهری و روستایی و نیز تمرکززدایی صنعتی و شهری را میسر سازد. همچنین پدیده ای است که اثرات آن، در همه بخش های اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی مشهود است. ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و بهبود سطح زندگی روستاییان و زمینه نیل به توسعه پایدار روستایی در صورت اجرای صحیح، می تواند از اثرات مثبت صنعتی سازی به شمار آید (Li, 2007: 86). صنعتی سازی روستاها به تحول در اقتصاد روستایی منجر شده است و با جذب قسمتی از جمعیت روستا، تا حدی مشکل بیکاری را مرتفع کرده است(Sundar, 2009: 29) همچنین با برقراری پیوند با کشاورزی، زمینهٔ رشد آن را فراهم می‌کند. به همین سبب، صنعتی شدن روستا، جایگاه مهمی در راهبردها و سیاست‌های کشورهای درحال توسعه دارد (Dutta, 2004: 334) بنابراین، این کشورها راهبرد صنعتی سازی روستاها را از اواسط دههٔ۱۹۷۰در برنامه های توسعهٔ خود گنجاندند (رضوانی و همکاران، ۱۳۸۹: ۶) ایجاد شهرک‌های صنعتی در نواحی روستایی با هر هدفی، در تعدیل مشکل‌ها، تأمین اشتغال و درآمد برای روستاییان و نیز رفاه ساکنان روستاهای اطراف مؤثر است(ریاحی و همکاران، ۱۳۹۳: ۳۲) نظریهٔ صنعتی شدن مناطق روستایی، به مثابه کاتالیزوری در راستای ایجاد اشتغال پایدار و نیز آخرین چاره برای حل مشکل فقر مناطق روستایی است که هم اکنون، بخشی بالقوه برای حل مشکل بیکاری و عامل تسکین دهنده‌ای برای مناطق محروم روستایی محسوب می‌شود صنعتی کردن بخشی از اقتصاد روستایی، سرآغاز تحول‌های مهمی در اقتصاد روستا و اقتصاد ملی می‌شود که از جملهٔ بارزترین نتایج آن می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: جذب بخشی از نیروهای فعال کشور، تأمین

بخشی از نیازهای جامعهٔ روستایی، افزایش درآمد و ایجاد اشتغال در روستاها، جلوگیری از روند مهاجرتهای بی‌رویه، رفع مشکل ازدیاد جمعیتی در شهرهای بزرگ، تشویق مردم به فراهم کردن پس اندازهای شخصی، فراهم ساختن زمینه‌های جذب و استفاده از سرمایه‌های کوچک، جذب و استقرار وسایل و امکانات رفاهی مورد نیاز جامعهٔ روستایی، توازن بین مناطق شهری و روستایی، افزایش کارایی و بهره وری نیروهای فعال جامعهٔ روستایی، گسترش سیاست مطلوب و نبود تمرکز جمعیتی. صنعتی کردن روستا سبب ایجاد اشتغال غیر کشاورزی، کمک به جلوگیری از جریان مهاجرت به مراکز شهری، تقویت پایه‌های اقتصادی مراکز روستایی، استفادهٔ کامل از مهارت های موجود در ناحیه، فرآوری تولید کشاورزی محلی و تهیهٔ نهاده های اساسی و کالاهای مصرفی برای کشاورزان و دیگر افراد محلی می‌شود (قدیری معصوم و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۰۱). اولین مطالعات ارزیابی در جهت شناخت پیامدهای صنعتی شدن روستایی، در دهه هشتاد با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف استقرار صنعت به شکل منطقه‌ای و موردی در مناطق روستایی کشورهای درحال توسعه آغاز شد. در کشور ما نیز یکی از استراتژی های غالب دهه های اخیر، تمرکز برنامه های توسعه روستایی بر محور صنعتی کردن مناطق روستایی در قالب ایجاد نواحی صنعتی و شهرک‌ها بوده است. تصور براین بوده که ایجاد این نواحی در مناطق روستایی بتواند به عنوان یک جریان تولیدی به صورت وسیع و همه جانبه و به عنوان مکمل و پشتیبان کشاورزی و افزایش درآمد شاغلان این بخش باشد. انتظار می‌رود با ایجاد شهرک‌های صنعتی در نواحی روستایی مشکلات تأمین اشتغال و درآمد برای روستاهای پرامون کاهش یابد (یاری و همکاران، ۱۳۹۶: ۶۷). توجه به توان صنایع روستایی، برای کارآیی محیط روستا بسیار مؤثر است. نظریه صنعتی شدن مناطق روستایی به عنوان یک کاتالیزور در جهت ایجاد اشتغال پایدار و به عنوان آخرین چاره کار حل مشکل فقر مناطق روستایی هم اینک بخشی بالقوه در جهت حل مشکل بیکاری و عاملی تسکین دهنده برای مناطق روستایی محسوب می شود (پورطاهری، ۱۳۹۲: ۷).

روش پژوهش

روش تحقیق در پژوهش حاضر با توجه به ماهیت مسئله و موضوع مورد بررسی، از نوع توصیفی- تحلیلی بوده و برای جمع آوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل ۵ روستای پیرامون شهرک صنعتی شیرین عسل شبستر می باشد که طبق سرشماری سال ۱۳۹۵در مجموع براساس جدول۱ دارای ۶۳۵۷ نفر است و جامعه نمونه طبق فرمول کوکران ۳۵۰ نفر برآورد شده است. انتخاب جامعه نمونه جهت تکمیل پرسشنامه‌های میدانی به روش تصادفی سیستماتیک بوده است و تعداد نمونه ها نیز به روش طبقه‌ای و برمبنای نسبت جمعیت توزیع شده است.

جدول ۱. جامعه آماری و حجم نمونه مورد مطالعه

روستا	جمعیت	خانوار	تعداد نمونه
بنیس	۱۰۰۸	۳۲۲	۵۵
دیزج خلیل	۴۰۴۸	۱۱۶۰	۲۲۳
شانجان	۳۵۶	۹۹	۲۰
نوجه ده	۵۶۶	۱۹۲	۳۱
پادگان قدس	۳۷۹	۱۱۴	۲۱
جمع کل	۶۳۵۷	۱۸۸۷	۳۵۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها نتایج پرسشنامه با توجه به ماهیت پژوهش، در محیط نرم افزار SPSS با آزمون های آماری مربوطه مورد تحلیل قرار گرفته اند. که در این زمینه ۲ بعد (اجتماعی و اقتصادی)، ۳۹ معرف به منظور ارزیابی ارزیابی

اثرات شهرک‌های صنعتی در توسعه نواحی روستایی پیرامون شهرک صنعتی شیرین عسل شبسترتدوین شده است (جدول۲). برای تحلیل داده ها از طریق آزمون‌های t مستقل تک نمونه ای و آزمون Anova تفاوت میانگین و معناداری ابعاد مختلف مورد سنجش قرار گرفته است.

جدول۲. شاخص‌ها و نماگرهای مورد مطالعه

متغیر	بعد	معرف
توسعه نواحی روستایی	اقتصادی	افزایش درآمد- افزایش قدرت خرید- کسب درآمد ثابت- فرصت اشتغال برای افراد بومی- فرصت اشتغال برای تحصیلکرده‌های روستا- امکان اشتغال فصلی برای کشاورزان- اشتغال زنان روستایی- افزایش مشاغل خدماتی- افزایش قیمت محصولات کشاورزی- بالا رفتن تولید محصولات کشاورزی و دامی- افزایش مکانیزاسیون در کشاورزی- فروش بیشتر و راحت تر محصولات کشاورزی و دامی- افزایش ارزش اراضی کشاورزی- جذب سرمایه شهری در روستا- دسترسی روستاییان به تولیدات شهرک- استفاده از محصولات کشاورزی در صنعت- افزایش صادرات محصولات روستایی- بهبود راه‌های ارتباطی روستا- افزایش قدرت خرید نهاده های کشاورزی- کاهش نیروی کار درکشاورزی- کاهش سرمایه گذاری در کشاورزی- افزایش تجمل گرایی و مصرف گرایی- افزایش تنوع شغلی- اثرگذاری بر بازارهای سنتی روستاها- کاهش نیروی کار جوان در کشاورزی- انتقال مازاد درآمد روستاییان به شهرها
	اجتماعی	بالا رفتن آگاهی تخصصی مردم روستا- افزایش فرصت ادامه تحصیل برای روستاییان- برگزاری کلاس های آموزشی برای افزایش مهارت- مشارکت روستاییان درامور روستا- انگیزه ماندگاری در روستا- بهبود کیفیت زندگی- کاهش نابرای در منطقه- مهاجرپذیری روستاها- کاهش مهاجرت روستاییان به شهرها- رضایت از وضعیت شغلی- امیدواری به آینده شغلی- تجمل‌گرایی- افزایش استفاده از بیمه

منبع: (صالحیان و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۲۷-۱۲۳)

طراحی پرسشنامه اساساً با سوال‌های بسته و در قالب طیف پنج گزینه‌ای لیکرت(خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم) انجام گردید. روایی پرسشنامه از سوی کارشناسان مطالعات روستایی مورد تأیید قرار گرفت. پایایی آن با انجام پیش آزمون و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۰۸) بررسی و تأیید شده است.

جدول ۳. نتایج پایایی پژوهش برحسب ضریب آلفای کرونباخ

ابعاد	اقتصادی	اجتماعی	کل
تعداد شاخص	۲۶	۱۳	۳۹
ضریب پایایی	۰/۸۶۵	۰/۷۵۲	۰/۸۰۸

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

محدوده مورد مطالعه

شهرستان شبستر دارای وسعت حدوداً ۲۶۲۹ کیلومترمربع در استان آذربایجان شرقی و در ۴۵ درجه و ۲۲ دقیقه طول جغرافیایی، ۳۸ درجه و ۱۰ دقیقه عرض جغرافیایی و در ارتفاع ۱۴۵۰ متر از سطح دریا قرار دارد. فاصله شبستر از مرکز استان ۷۰ کیلومتر بوده و شیب عمومی بستر شهر از شمال به جنوب و در موقعیت کوهپایه ای گسترش یافته است. دهستان گونی شرقی در بخش مرکزی شهرستان شبستر واقع شده است و براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ دارای ۶۳۵۷ نفر جمعیت و ۱۸۸۷ خانوار می باشد.

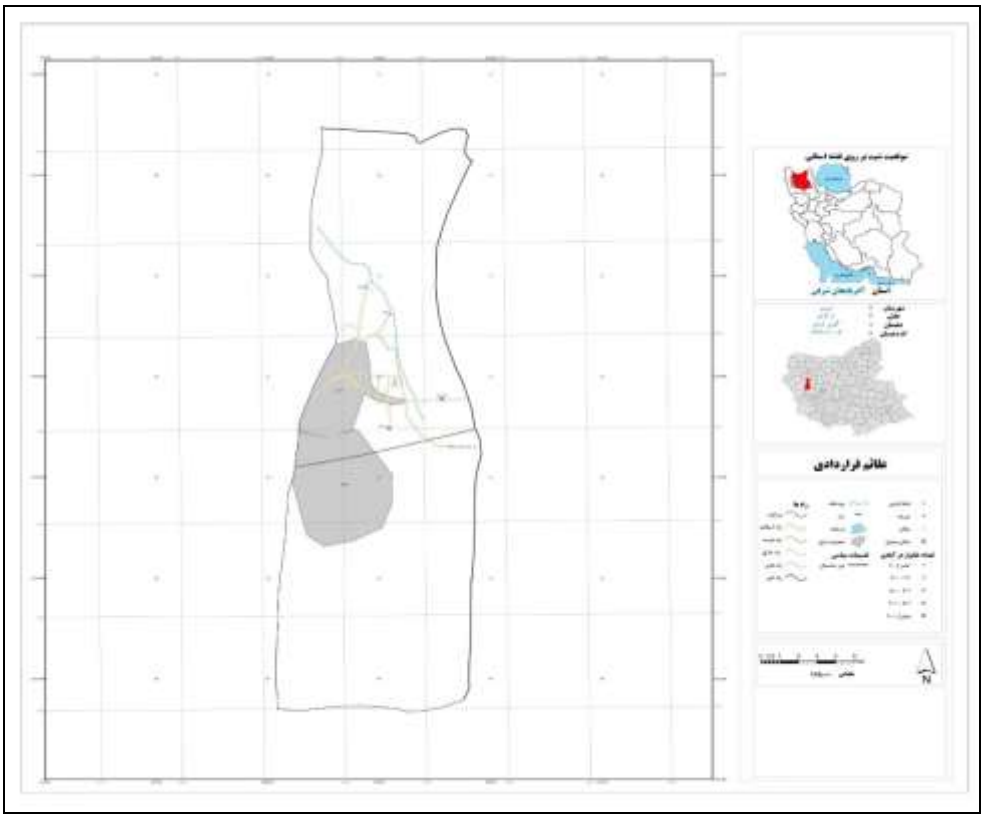

شکل۱. موقعیت جغرافیایی ناحیه مورد مطالعه
منبع: (ترسیم از نگارندگان)

بحث و یافته‌ها

نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی پژوهش بر اساس۳۵۰ پرسشنامه توزیع‌شده در بین حجم نمونه بیانگر این است که ۳۱۹ نفر را مردان و ۳۱ نفر را زنان به خود اختصاص دادند. بیشترین فراوانی پاسخگویان ۱۵۶ نفر در رده ۵۰-۴۱ سال قرار داشتند که ۴۵ درصد حجم نمونه را به خود اختصاص داده بود. از لحاظ میزان تحصیلات نیز از بین چهار مقطع تحصیلی ابتدایی و بیسواد، زیر دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس و بالاتر، بیشترین فراوانی پاسخگویان با ۱۹۴ نفر معادل ۵۵ درصد در مقطع تحصیلی دیپلم قرار داشت.

در این بخش هر یک از ابعاد پژوهش(اقتصادی و اجتماعی) و پیامدهای مختلف ناشی از ایجاد شهرک صنعتی بر روستاها مورد بررسی قرار گرفته است.

آثار اقتصادی: باتوجه به نتایج تحقیق در مورد تأثیر شهرک‌های صنعتی در توسعه شاخص‌های اقتصادی روستاهای منطقه ۵ نفر (۱/۴۲ درصد) پاسخ خیلی کم، ۲۱ نفر(۶ درصد) پاسخ متوسط، ۵۵ نفر(۱۵/۷۱ درصد) پاسخ زیاد و ۲۶۹ نفر(۷۶/۸۵ درصد) پاسخ خیلی زیاد را داده اند. میانگین تأثیر اقتصادی شهرک صنعتی در روستاهای منطقه با طیف ۵ گزینه ای لیکرت ۴/۷۴ به دست آمده است. اختلاف میانگین با آزمون t ۰/۴۱- بدست آمد. بررسی تک تک شاخص های اقتصادی نشان می دهد که بیشترین تأثیر شهرک صنعتی را به ترتیب شاخص (فرصت اشتغال برای افراد بومی)، (افزایش درآمد) و (افزایش تنوع شغلی) و کمترین تأثیر شهرک صنعتی را به ترتیب شاخص‌های(کاهش نیروی کار در

کشاورزی)، (افزایش قدرت خرید نهاده‌های کشاورزی) و (فروش بیشتر و راحت تر محصولات کشاورزی و دامی) به خود اختصاص داده است.(جدول۴)

جدول۴. نتایج اثرات شهرک صنعتی بر شاخص‌های اقتصادی

ردیف	شاخص	میانگین	انحراف معیار
۱	افزایش درآمد	۳/۸۰	۱/۷۴
۲	افزایش قدرت خرید	۲/۷۱	۰/۶۸
۳	کسب درآمد ثابت	۲/۵۸	۱/۵۳
۴	فرصت اشتغال برای افراد بومی	۴/۱۴	۵/۵۲
۵	فرصت اشتغال برای تحصیلکرده‌های روستا	۲/۷۷	۰/۹۸
۶	امکان اشتغال فصلی برای کشاورزان	۳/۳۳	۰/۸۱
۷	اشتغال زنان روستایی	۲/۸۱	۰/۶۱
۸	افزایش مشاغل خدماتی	۲/۷۳	۰/۶۳
۹	افزایش قیمت محصولات کشاورزی	۲/۴۱	۰/۵۱
۱۰	بالا رفتن تولید محصولات کشاورزی و دامی	۲/۹۱	۰/۴۲
۱۱	افزایش مکانیزاسیون در کشاورزی	۲/۵۳	۰/۵۲
۱۲	فروش بیشتر و راحت تر محصولات کشاورزی و دامی	۲/۱۱	۰/۳۹
۱۳	افزایش ارزش اراضی کشاورزی	۳/۲۳	۰/۴۱
۱۴	جذب سرمایه شهری در روستا	۲/۹۱	۰/۵۶
۱۵	دسترسی روستاییان به تولیدات شهرک	۲/۳۵	۰/۶۱
۱۶	استفاده از محصولات کشاورزی در صنعت	۲/۳۰	۰/۶۵
۱۷	افزایش صادرات محصولات روستایی	۲/۸۰	۰/۴۹
۱۸	بهبود راه‌های ارتباطی روستا	۳/۲۱	۰/۵۸
۱۹	افزایش قدرت خرید نهاده های کشاورزی	۲/۱۵	۰/۳۷
۲۰	کاهش نیروی کار درکشاورزی	۲/۳۵	۰/۳۴
۲۱	کاهش سرمایه گذاری در کشاورزی	۲/۳۱	۰/۵۸
۲۲	افزایش تجمل گرایی و مصرف گرایی	۲/۸۲	۰/۵۵
۲۳	افزایش تنوع شغلی	۳/۷۵	۱/۶۳
۲۴	اثرگذاری بر بازارهای سنتی روستاها	۳/۷۲	۰/۵۳
۲۵	کاهش نیروی کار جوان در کشاورزی	۲/۲۸	۰/۶۲
۲۶	انتقال مازاد درآمد روستاییان به شهرها	۳/۷۱	۰/۵۱
	میانگین	۴/۷۴	۰/۸۷

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

براین اساس نتیجه تحلیل شاخص‌ها معنادار بوده و میانگین کلی از ۵ بدست آمده است. در نتیجه از نظر پاسخگویان، شهرک صنعتی برشاخص‌های اقتصادی در روستاهای مورد مطالعه اثرگذار بوده است(جدول۵).

جدول۵. نتایج تحلیل آماری پیامدهای اقتصادی شهرک صنعتی شیرین عسل

تعداد نمونه	تعداد شاخص	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	t	اختلاف میانگین	سطح معناداری
۳۵۰	۲۶	۴/۷۴	۰/۸۷	۰/۳۶۰	-۰۸/۹۳	-۰/۴۱	۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

آثار اجتماعی: باتوجه به نتایج تحقیق در مورد تأثیر شهرک‌های صنعتی در توسعه شاخص‌های اقتصادی روستاهای منطقه ۱۵ نفر (۴/۲۸ درصد) پاسخ خیلی کم، ۴۲ نفر(۱۲ درصد) پاسخ متوسط، ۶۸ نفر(۱۹/۴۴ درصد) پاسخ زیاد و ۲۲۵

نفر(۶۴/۲۸ درصد) پاسخ خیلی زیاد را داده اند. میانگین تأثیر اجتماعی شهرک صنعتی در روستاهای منطقه با طیف ۵ گزینه ای لیکرت ۳/۹۱ به دست آمده است. اختلاف میانگین با آزمون t ۱/۲۷- بدست آمد. بررسی شاخص‌های اجتماعی نشان می دهد که بیشترین تأثیر شهرک صنعتی را به ترتیب شاخص (مهاجرپذیری روستاها)، (کاهش مهاجرت روستاییان به شهرها) و (بالا رفتن آگاهی تخصصی مردم روستا) و کمترین انحراف معیار در بعد اجتماعی را به ترتیب شاخص-های(افزایش فرصت ادامه تحصیل برای روستاییان)، (برگزاری کلاس های آموزشی برای افرایش مهارت) و (انگیزه ماندگاری در روستا) به خود اختصاص داده است (جدول۶).

جدول۶. نتایج اثرات شهرک صنعتی بر شاخص‌های اجتماعی

ردیف	شاخص	میانگین	انحراف معیار
۱	بالا رفتن آگاهی تخصصی مردم روستا	۳/۳۳	۰/۷۱
۲	افزایش فرصت ادامه تحصیل برای روستاییان	۲/۷۲	۰/۳۱
۳	برگزاری کلاس های آموزشی برای افرایش مهارت	۲/۶۲	۰/۴۷
۴	مشارکت روستاییان درامور روستا	۳/۴۵	۰/۵۳
۵	انگیزه ماندگاری در روستا	۳/۵۰	۰/۴۸
۶	بهبود کیفیت زندگی	۳/۳۸	۰/۴۵
۷	کاهش نابرای در منطقه	۳/۲۸	۰/۵۱
۸	مهاجرپذیری روستاها	۴/۱۸	۱/۲۹
۹	کاهش مهاجرت روستاییان به شهرها	۳/۴۹	۱/۱۵
۱۰	رضایت از وضعیت شغلی	۳/۳۳	۰/۵۹
۱۱	امیدواری به آینده شغلی	۳/۲۶	۰/۵۵
۱۲	تجمل‌گرایی	۳/۷۳	۰/۵۷
۱۳	افزایش استفاده از بیمه	۲/۹۲	۰/۵۱
	میانگین	۳/۹۱	۰/۶۲

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

باتوجه به نتایج بدست آمده تحلیل شاخص‌ها معنادار بوده و میانگین کلی از ۵ بدست آمده است. در نتیجه از نظر پاسخگویان، شهرک صنعتی برشاخص‌های اجتماعی در روستاهای مورد مطالعه اثرگذار بوده است (جدول۷).

جدول۷. نتایج تحلیل آماری پیامدهای اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل

تعداد نمونه	تعداد شاخص	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	t	اختلاف میانگین	سطح معناداری
۳۵۰	۱۳	۳/۹۱	۰/۶۲	۰/۰۴۶	-۴۱/۲۷	-۱/۲۷	۰

منبع: (یافته های پژوهش، ۱۴۰۲)

نتیجه‌گیری

بدون تردید یکی از تصمیمات سرنوشت ساز در زمینه توسعه اقتصادی و اجتماعی در کشورهای جهان سوم، صنعتی شدن است و ضرورتی غیر قابل انکار می باشد. ایجاد و استقرار صحیح این فعالیت‌ها در نواحی روستایی اگر در چارچوب ضوابط و اصول منطقی باشد، می تواند به عنوان یک راهبرد مهم توسعه روستایی زمینه ساز تحولات و پیشرفت‌هایی در ابعاد مختلف فضای روستاها گردد. همچنین عدم رعایت این ضوابط و اصول، می تواند آسیب های جبران ناپذیری را بر ساختار جوامع روستایی وارد کند. صنعتی سازی روستاها راهبردی مؤثری برای توسعه روستایی است که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه تجارب مثبتی در مورد آن وجود دارد. اجرای این راهبرد در ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری، کنترل مهاجرت های روستایی – شهری، افزایش ارزش افزوده ی تولیدات کشاورزی و کاهش فقر، افزایش سرمایگذاری، گسترش فرهنگ صنعتی در نواحی روستایی را فراهم می آورد و از این رو، رویکردی اقتصادی به شمار می رود که با ایجاد اشتغال و افزایش و توزیع متعادل تر درآمدها، سطح زندگی روستاییان را بهبود بخشیده، زمینه ی دست یابی به

توسعه ی پایدار روستایی را فراهم می سازد به همین دلیل صنعتی سازی مناطق روستایی با توانایی ایجاد فرصت‌های شغلی و فعالیت‌های درآمدزا به عنوان راهکاری به منظور کاهش نابرابری در مناطق روستایی مورد توجه سیاست گذاران توسعه قرار گرفته و قادر است از طریق تأمین نیازهای اساسی و ایجاد پیوند با دیگر بخش‌های اقتصادی نقش مؤثری در فرایند توسعه ی روستایی ایفا نماید. در این پژوهش آثار اقتصادی و اجتماعی شهرک صنعتی شیرین عسل در محدوده ی روستایی دهستان گونی شرقی در بخش مرکزی شهرستان شبستر مورد بررسی قرار گرفته است. داده های پژوهش نشان می دهد استقرار شهرک صنعتی اثرات مثبت و منفی بر روستاهای منطقه در ابعاد ماقتصادی و اجتماعی داشته است. نتایج آثار شهرک صنعتی در روستاهای مورد مطالعه نشان می دهد مجموع میانگین شاخص های اقتصادی ۴/۷۴ و در بعد اجتماعی ۳/۹۱ بدست آمده است. براین اساس از نظر پاسخگویان به طور نسبی، شهرک صنعتی در هر دو بعد اقتصادی و اجتماعی نسبتاً تاثیرگذار بوده است. بررسی تک تک شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی نشان می دهد که بیشترین و کمترین تأثیر شهرک صنعتی در شاخص‌های اقتصادی به ترتیب شامل فرصت اشتغال برای افراد بومی و کاهش نیروی کار در کشاورزی بوده است در شاخص‌های اجتماعی نیز به ترتیب شامل مهاجرپذیری روستاها و افزایش فرصت ادامه تحصیل برای روستاییان بوده است. وجود شهرک صنعتی در محدوده، در مجموع تأثیرات مثبتی برشاخص-های توسعه روستایی داشته و میزان اثرگذاری به ترتیب شامل ابعاد اقتصادی و اجتماعی می گردد. تحلیل تطبیقی پژوهش حاضر با یافته‌های تحقیقات انجام شده نشان داد که یافته‌های این تحقیق با ابعاد اقتصادی نتایج برقی و همکاران(۱۳۹۳)، نتایج کار حمزه ئی و همکاران(۱۳۹۳) و نیکویی فرد(۱۳۹۸) همخوانی دارد. مقایسه نتایج این تحقیق با یافته‌های یاری حصار و همکاران(۱۳۹۶) نیز نشان می‌دهد که تأثیر شهرک صنعتی در نواحی روستائی البرز در حوزه توسعه پایدار روستائی، تأثیر متوسطی دارد و پیامدهای ابعاد اقتصادی در ابعاد مختلف همسو نیستند در بعد اجتماعی نتایج این تحقیق با یافته‌های نظری افتخاری و طاهرخانی(۱۳۸۱) همخـوانی دارد. مطابق یافته‌های این محققان، در روندی تکالی از دهه ۱۹۷۰ به بعد، استقرار صنعت در مناطق روستایی به عنوان راهبرد همه جانبه توسعه روستایی در کاهش فقر و افزایش رفاه مناطق روستایی تأثیر مثبت داشته است. یافته‌های اجتماعی تحقیق حاضر با نتایج پژوهش مطیعی لنگرودی و نجفی کانی(۱۳۸۵) در مناطق روستایی شهرستان بابل همخوانی دارد. این همخوانی عمدتاً در دو متغیر انگیزه ماندگاری در روستا و بهبود کیفیت زندگی، با سازگاری بیشتری همراه است، همچنین نتایج تحقیق با نتایج یافته‌های قدیری معصوم و همکاران(۱۳۹۳) تنها در بعد بهبود کیفیت زندگی همخوانی دارد. بر پایه مطالعه صورت گرفته، پیشنهادهای زیر را به منظور بهبود وضع موجود روستاهای تحقیق می توان ارائه نمود:

- ❖ حمایت مالی و بانکی از صنایع کوچک و متوسط در جهت رشد تولید در روستاهای دیزج خلیل و نوجه ده دهستان گونی شرقی؛
- ❖ پیشنهاد می شود برای استفاده از نیروی کار کارگاه‌ها از نیروهای نواحی روستاهای مجاور شهرک صنعتی شیرین عسل (دیزج خلیل، قلعه حسن آباد، نوجه ده و بنیس) استفاده شود؛
- ❖ ایجاد زیرساخت های شهرک صنعتی شیرین عسل در نزدیکی روستای دیزج خلیل، زمینه ساز دگرگونی وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاییان و افزایش سطح اشتغال و درآمد و بهبود وضعیت زندگی مردم گردیده لذا پیشنهاد می گردد این زیرساخت‌ها در روستاهای بنیس، شانجان، نوجه ده و قلعه حسن آباد هم ایجاد گردد؛

- ❖ تشویق ایجاد و استقرار واحدهای تولیدی مشابه و یا مکمل با صنایع موجود در روستاهای دیگر دهستان بویژه روستاهای بنیس و نوجه ده؛
- ❖ قرارداد دائم یا سالانه با کشاورزان دهستان گونی شرقی در خصوص خرید تولیدات کشاورزی روستاییان که به عنوان مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی شهرک صنعتی شیرین عسل، به خصوص بخش صنایع غذایی است تا تمایل روستاییان برای ادامه تولیدات کشاورزی و دامی و ماندگاری برای زندگی در روستا افزایش یابد؛
- ❖ ایجاد تسهیلات مورد نیاز کارگران و مدیران واحدهای صنعتی شهرک شیرین عسل به منظور کاهش هزینه ها و بهبود محیط فعالیت؛
- ❖ واحدهای تولیدی شهرک شیرین عسل برای تأمین مواد اولیه، به منابع محلی منطقه بویژه روستاهای دهستان گونی شرقی توجه کنند.

حامی مالی
این اثر حامی مالی نداشته است.

سهم نویسندگان
نویسندگان در انجام این پژوهش سهم برابر دارند.

تضاد منافع
نویسندگان اعلام می دارند، هیچ تضاد منافعی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

تقدیر و تشکر
بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله مستخرج از رساله دکتری است و حامی نداشته است.

منابع

۱) انصاری، عصمت؛ فراهانی، حسین و چراغی، مهدی (۱۳۹۹). نقش شهرک های صنعتی در پایداری اقتصادی نواحی روستایی مطالعه موردی: دهستان القچین، شهرستان چرام(استان کهگیلویه و بویر احمد)، فصلنامه جغرافیا (انجمن جغرافیای ایران)، ۱۸(۵۲)، ۳۱-۴۳. https://mag.iga.ir/article_245631_f5675c1bbc3b172338d45a6faeddae1b

۲) بوزرجمهری، خدیجه و یوسفی، نسیم (۱۳۹۳). نقش شهرک های صنعتی در توسعه اجتماعی و فرهنگی سکونتگاه های روستایی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی گرگان ۲). فصلنامه مطالعات برنامه ریزی سکونتگاه انسانی، رشت، ایران، ۹ (۲۸)، ۳۵-۴۴.

۳) پورطاهری، مهدی؛ رکن الدین افتخاری، عبدالرضا و نقوی، محمدرضا (۱۳۹۲). نقش شهرک های صنعتی در توسعه اقتصادی روستاهای پیرامون، مطالعه موردی: شهرک صنعتی بهشهر، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، ۲۲ (۱)، ۱۰۳-۱۱۶. https://georesearch.ir/article-1-455-fa.html

۴) جمشیدی، علیرضا؛ جمشیدی، معصومه؛ غلامی، علیرضا و سوری، فرشاد (۱۳۹۰). اثرات صنعتی شهرک‌ها بر توسعه روستاهای پیرامون، مطالعه موردی شهرک‌های صنعتی شباب و ایلام، مجله تحقیقات علوم کاربردی جغرافیایی، ۱۹(۲۲)، ۷-۲۶. http://jgs.khu.ac.ir/article-1-624-en.html

۵) رضوانی، محمدرضا؛ رمضانزاده، مهدی و محمدپور جـابری، مرتضی (۱۳۸۹). تحلیل اثرات اقتصادی – اجتماعی نواحی صنعتی در توسعه نواحی روستایی مورد: ناحیه صنعتی سلیمان آباد تنکابن، فصلنامه جغرافیا و توسعه، (۱۸)۸، ۵-۲۶. http://dx.doi.org/10.22111/GDIJ.2010.1118

۶) ریاحی، وحید و پاشازاده، اصغر (۱۳۹۳). بررسی اثرات شهرک صنعتی گرمی بر توسعه مناطق، مجله تحقیقات علوم زمین کاربردی، ۱۴ (۳۳)، ۷-۲۵. http://jgs.khu.ac.ir/article-1-1959-fa.html

۷) شیرزور علی آبادی، زهرا(۱۳۹۹). اولویتبندی فعالیتهای اقتصادی فضا در راستای توسعه پایدار روستایی مورد مطالعه: روستاهای شهرستان قوچان، فصلنامه روستا و توسعه پایدار فضا، ۱(۴)، ۳۵-۴۶. http://dx.doi.org/10.22077/vssd2021.4217.1026

۸) صالحیان، سعید؛ مسلمی، زهرا؛ شیبم، حمیدرضا و نجفی، اسماعیل(۱۳۹۹). ارزیابی نقش نواحی صنعتی در توسعه ی پایدار روستایی (مطالعه موردی: دهستان مشک آباد شهرستان اراک)، فصلنامه نگرش های نو در جغرافیای انسانی، ۱۲(۲)، ۱۳۱- ۱۱۷. https://www.magiran.com/paper/2106593

۹) علیزاده، توحید؛ مظلوم خراسانی، محمد و مجدی، علی اکبر (۱۴۰۰). مطالعه پیامدهای اجتماعی و اقتصادی شهرکهای صنعتی بر نواحی روستایی مورد مطالعه: شهرک های صنعتی شهرستان ارومیه، فصلنامه راهبردهای توسعه روستایی، ۸(۴)، ۴۱۸- ۳۹۹. https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.286636.1945

۱۰) فلاحتکار، الهام؛ مولایی هشجین، نصراله؛ قریشی، محمدباس و معتمدی مهر، اکبر(۱۴۰۰). تبیین عملکرد تعاونیهای تولید کشاورزی در توسعه روستاهای شهرستان ساوجبلاغ، فصلنامه جغرافیا (انجمن جغرافیای ایران)، (۷۰)۱۹، ۱-۱۹. http://dor.net/dor/20.1001.1.27172996.1400.19.70.1.1

۱۱) قدیری معصوم، مجتبی؛ رضوانی، محمدرضا و حاجیلو، مهدی(۱۳۹۴). ارزیابی تأثیر صنعتی سکونت گاه ها بر کیفیت زندگی مناطق روستایی پیرامونی، مطالعه موردی: صنعتی شریف شهرستان، شهرستان ابهر، فصلنامه جغرافیای انسانی، ۴۷ (۲)، ۲۹۷-۳۱۳. http://dx.doi.org/10.22059/jhgr.2015.51276

۱۲) نیکویی فرد، مسعوده (۱۳۹۹). ارزیابی پیامدهای نواحی صنعتی بر توسعه روستایی نمونه موردی: روستای خیرآباد استان مرکزی، فصلنامه پژوهش های برنامه و توسعه، (۲)۱، ۶۲-۹۶. http://dx.doi.org/10.22034/pbr.2021.104642

۱۳) یاری، ارسطو؛ بوچانی، محمدحسین و محمدی، زهرا (۱۳۹۶). ارزیابی نقش شهرک صنعتی البرز در شاخص های توسعهٔ پایدار روستایی، مجلّهٔ پژوهش و برنامه ریزی روستایی، ۶(۳)، ۵۹-۷۸. http://dx.doi.org/10.22067/jrrp.v5i4.54484

14) Alizadeh, T., Mazloom Khorasani, M. & Majdi, A. (2021). Study of the Socio-Economic Consequences of Industrial Estates on Rural Areas Studied: Industrial Estates of Urmia County, Rural Development Strategies Quarterly, 8(4), 418-399. [Persian] https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.286636.1945

15) Ansari, I; Farahani, H. & Chiraghi, M. (2020). The role of industrial towns in the economic stability of rural areas, a case study: Al-Qachin District, Cheram County (Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Provinces), Geography Quarterly (Geography Association of Iran), (52) 18, 31-43. [Persian] https://mag.iga.ir/article_245631_f5675c1bbc3b172338d45a6faeddae1b

16) Antonio Díaz Andrade, (2009). Interpretive Research Aiming at Theory Building. The University of Auckland Business School Auckland. New Zealand. The Qualitative Report Vol. 42-60. http://dx.DOI:10.46743/2160-3715/2009.1392
17) Buzrajmehri, Kh., & Yousefi, N. (2014). The role of industrial towns in the social and cultural development of rural settlements (case study: Gorgan Industrial Town 2). Quarterly Journal of Human Settlement Planning Studies, Rasht, Iran, 9 (28), 44-35. [Persian] https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1112132
18) Dunse, N., Jones, C., Brown, J. & Fraser, W. D. (2005). The spatial pattern of industrial rents and the role of distance. Journal of Property Investment & Finance, 23(4), 329-341. http://dx.DOI:10.1108/14635780510602408
19) Dutta, Subrata, (2004), Rural Industrial entrepreneurship, The Case of Bardhaman District in West Bengal, Wageningen University. https://edepot.wur.nl/121567
20) Falahatkar, E; Moulai Hashjin, N; Qureshi, M., & Motamedi Mehr, A. (2021). Explaining the performance of agricultural production cooperatives in the development of villages in Saujblag city, Geography Quarterly (Geography Association of Iran), (70) 19, 1-19. [Persian] http://dor.net/dor/20.1001.1.27172996.1400.19.70.1.1
21) Farja, Yanay; Gimmon, Eli & Greenberg, Zeev (2017). The developing in the developed: Rural SME growth in Israel. The International Journal of Entrepreneurship and Innovation, First ublished January 11, 2017. http://dx.DOI:10.1177/1465750316686239
22) Huang, Z., Xiaobo Z.and Yunwei Z, (2008). The Role of Clustering in Rural Industrialization: A Case Study of Wenzhou's Footwear Industry. China Economic Review,19 (3), 409-420. http://dx.DOI:10.1016/j.chieco.2007.11.001
23) Jamshidi, A, Jamshidi, M; Gholami, A. & Souri, F. (2011). The industrial effects of towns on the development of surrounding villages, a case study of Shabab and Ilam industrial towns, Research Journal of Applied Geographical Sciences, 19(22), 7-26. [Persian] http://jgs.khu.ac.ir/article-1-624-en.html
24) Kumar, S. (2005). Rural Development through RuralIndustrialization: Exploring the Chinese Experience. http://dx.DOI:10.1093/acprof:oso/9780199275939.001.0001
25) Lee, D. (2001) .Diversification of the rural economy: a case study on rural industrialization in the republic of Korea. Presented at the Japan program/ Conference Japan INDES2001. https://hdl.handle.net/2268/303859
26) Lee, S. (2007). Diversification of the Rural Economy:A Case Study on Rural Industrialization in the Republic of Korea, Pyongyang: INSES.
27) Nikoyi Fard, M. (2020). Assessing the consequences of industrial areas on rural development, a case study: Khairabad village of Central Province, Planning and Development Research Quarterly, (2)1, 62-96. [Persian] http://dx.doi.org/10.22034/pbr.2021.104642
28) Portahari, M; Ruknuddin Eftekhari, A., & Naqvi, M. (2013). The role of industrial towns in the economic development of surrounding villages, a case study: Behshahr Industrial Town, Geographical Research Quarterly, 22 (1), 103-116. [Persian] https://georesearch.ir/article-1-455-fa.html
29) Qadiri Masoum, M; Rezvani, M. & Hajilo, M. (2015). Assessing the impact of industrial settlements on the quality of life in surrounding rural areas, a case study: Sharif Industrial, Abhar, Human Geography Quarterly, 47 (2), 297-313. [Persian] http://dx.doi.org/10.22059/jhgr.2015.51276
30) Radpear, G. (2008), Rural Planning (New Approach) . London: Blackwell. https://www.sid.ir/FileServer/JF/42513980109
31) Rezvani, M; Ramzanzadeh, M., & Mohammadpourjabri, M. (2010). Analysis of the social-economic effects of industrial areas in the development of rural areas, the case of Sulaiman Abad Tankaban Industrial Area, Geography and Development Quarterly, (18) 8, 5-26. [Persian] http://dx.doi.org/10.22111/GDIJ.2010.1118
32) Riahi, V., & Pashazadeh, A. (2014). Investigating the effects of Garmi industrial city on regional development, Journal of Applied Earth Sciences Research, 14 (33), 7-25. [Persian]http://jgs.khu.ac.ir/article-1-1959-fa.html
33) Salehian, S; Muslimi, Z; Shibam, H., & Najafi, I. (2020). Evaluation of the role of industrial areas in sustainable rural development (case study: Meshkabad village, Arak city), New Attitudes in Human Geography Quarterly, 12(2), 117-131. [Persian] https://www.magiran.com/paper/2106593
34) Sherzor Aliabadi, Z. (2020). Prioritizing the functions of the economic environment in the path of sustainable rural development: the rural areas of Qochan city, Faslnameh rusta and sustainable development, 1(4), 46-35. [Persian] http://dx.doi.org/10.22077/vssd2021.4217.1026

35) Subhamoy, B. (2018). Small Scale Industries in India:OPPORTUNITIES AND CHALLENGES, International Journal of Creative Research Thoughts, 6(1), 337-341. https://ssrn.com/abstract=3148089
36) Sundar. K., (2009), Rural Industrialisation: Challenges and Proposition, Commerce Wing DDE, Annamalai University, Tamil Nadu, India. http://dx.DOI:10.31901/24566756.2009/20.01.03
37) Thanh.T.c. & Tuan.A.N. (2021). Development of industrial parks and a new live hood strategy for the people in Vietnam, Problems and Perspective In Management,19(1), 721-730. http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19(1).2021.19
38) Wheitz, R. (2006). Regional Planning for Development countries . London: Blackwell. http://dx.DOI:10.18690/rg.3.1.3128
39) Yari, A; Buchani, MH., & Mohammadi, Z.(2017). Evaluating the role of Alborz industrial town in sustainable rural development indicators, Rural Research and Planning Magazine, 6(3), 59-78. [Persian] http://dx.doi.org/10.22067/jrrp.v5i4.54484